

MƯỜI BÀI HỌC KINH NGHIỆM CẢI CÁCH MỞ CỬA CỦA TRUNG QUỐC

(Trích Diễn văn của Tổng Bí thư Chủ tịch Hồ Cẩm Đào tại Lễ kỷ niệm 30 năm Hội nghị Trung ương 3 khóa XI ĐCS Trung Quốc ngày 18-12-2008. Đầu đề do BBT đặt)

Nguyên nhân cơ bản giúp Trung Quốc giành được thành tích và tiến bộ từ khi cải cách mở cửa đến nay, chính là. Mở ra con đường XHCN đặc sắc Trung Quốc, hình thành hệ thống lý luận XHCN đặc sắc Trung Quốc. Trong thực tiễn mang tính sáng tạo của 30 năm qua, Trung Quốc đã trải qua sự tìm tòi gian khổ, tích lũy được kinh nghiệm quý báu. Nói một cách khái quát chính là “10 kết hợp” đã được thể hiện rõ tại Đại hội 17 của Đảng.

1. *Kết hợp giữa kiên trì nguyên lý cơ bản của Chủ nghĩa Mác với thúc đẩy Trung Quốc hóa Chủ nghĩa Mác; giải phóng tư tưởng, thực sự cầu thị, tiến cùng thời đại; coi sáng tạo lý luận trên cơ sở thực tiễn là chỉ đạo lý luận cho cải cách mở cửa.*

30 năm qua, thành công vĩ đại mà Trung Quốc giành được trong công cuộc cải cách mở cửa là do Trung Quốc vừa kiên trì nguyên lý cơ bản của Chủ nghĩa Mác, vừa căn cứ vào thực tiễn Trung Quốc đương đại và sự phát triển của thời

đại, không ngừng thúc đẩy Trung Quốc hóa Chủ nghĩa Mác, hình thành và phát triển hệ thống lý luận XHCN đặc sắc Trung Quốc bao gồm *lý luận Đặng Tiểu Bình, tư tưởng quan trọng “ba đại diện” và quan điểm phát triển khoa học*, đem lại sức sống tràn trề cho Chủ nghĩa Mác của Trung Quốc đương đại.

Chủ nghĩa Mác là *tư tưởng chỉ đạo* cơ bản trong thành lập Đảng và thành lập nước. Kiên trì và củng cố vai trò chỉ đạo của Chủ nghĩa Mác là sự bảo đảm về tư tưởng căn bản cho việc Đảng và nhân dân đoàn kết nhất trí, tiến lên theo phương hướng chính xác. Đồng thời, chỉ có kết hợp chặt chẽ giữa tình hình của đất nước với đặc trưng của thời đại, không ngừng làm phong phú và phát triển trong thực tiễn thì Chủ nghĩa Mác mới có thể phát huy tốt hơn vai trò chỉ đạo thực tiễn. Hội nghị Trung ương 3 khóa XI của Đảng đã tái xác lập đường lối tư tưởng của Đảng là: Tất cả xuất phát từ thực tiễn, lý luận gắn liền với thực tiễn, thực sự cầu thị, kiểm nghiệm chân lý và phát triển chân lý trong thực

tiền. Trong thực tiễn cải cách mở cửa, Trung Quốc kiên trì thống nhất giữa giải phóng tư tưởng và thực sự cầu thị, phát huy mạnh mẽ tinh thần theo đuổi chân lý, làm việc thiết thực, không ngừng làm sâu sắc hóa nhận thức đối với quy luật cầm quyền của ĐCS, quy luật xây dựng CNXH, quy luật phát triển xã hội loài người, tự giác giải phóng nhận thức tư tưởng khỏi những trói buộc trong quan niệm, cách làm và thể chế, giải phóng nhận thức tư tưởng khỏi những nhận thức sai lầm về Chủ nghĩa Mác và hình thức giáo điều, giải phóng nhận thức tư tưởng khỏi sự ràng buộc của chủ nghĩa chủ quan và siêu hình, lấy sự sáng tạo lý luận trên cơ sở thực tiễn để trả lời cho những vấn đề lý luận và thực tế quan trọng, mang đến chỉ đạo về lý luận cho công cuộc cải cách mở cửa để thể hiện tính thời đại, tính nắm bắt quy luật, tính sáng tạo phong phú, mở ra ngưỡng cửa mới của Chủ nghĩa Mác. Hệ thống lý luận CNXH đặc sắc Trung Quốc là thành quả mới nhất của Trung Quốc hóa Chủ nghĩa Mác, là tài sản chính trị và tinh thần quý báu nhất của Đảng, là cơ sở tư tưởng chung của đoàn kết đấu tranh của toàn thể nhân dân các dân tộc trên toàn quốc, là gốc rễ CNXH khoa học của Trung Quốc đương đại. Trung Quốc phải luôn luôn kiên trì dùng hệ thống lý luận CNXH đặc sắc Trung Quốc để vũ trang cho toàn Đảng, giáo dục nhân dân, không ngừng nâng cao trình độ lý luận Chủ nghĩa Mác trong toàn Đảng, đưa hệ thống lý luận XHCN đặc sắc Trung Quốc

đi sâu vào lòng người, phát huy tốt hơn vai trò chỉ đạo.

2. Kết hợp giữa kiên trì 4 nguyên tắc cơ bản với kiên trì cải cách mở cửa, nắm chắc trung tâm là xây dựng kinh tế, luôn luôn bảo đảm phương hướng đúng đắn của cải cách mở cửa.

Ba mươi năm qua, Trung Quốc kiên trì không dao động đường lối cơ bản của Đảng, vừa lấy 4 nguyên tắc cơ bản để bảo đảm cho phương hướng đúng đắn của cải cách mở cửa, vừa thông qua cải cách mở cửa để tạo ra nội hàm thời đại mới cho 4 nguyên tắc cơ bản này, kiên trì lấy việc xây dựng kinh tế làm trung tâm kết hợp với 4 nguyên tắc cơ bản và cải cách mở cửa thống nhất với thực tiễn vĩ đại của phát triển CNXH đặc sắc Trung Quốc, làm cho CNXH đặc sắc Trung Quốc đứng vững và ổn định trong những biến đổi sâu sắc của tình hình thế giới đương đại và những thay đổi sâu sắc của Trung Quốc đương đại, trở thành CNXH tràn đầy sức sống.

Những nhận định khoa học của ĐCS Trung Quốc về việc Trung Quốc vẫn đang và sẽ lâu dài nằm ở giai đoạn đầu của CNXH đã hình thành nên đường lối cơ bản trong giai đoạn đầu của CNXH, đó chính là: Lãnh đạo và đoàn kết nhân dân các dân tộc trên toàn quốc, lấy xây dựng kinh tế làm trung tâm, kiên trì 4 nguyên tắc cơ bản, kiên trì cải cách mở cửa, tự lực cánh sinh, gian khổ khởi nghiệp, phấn đấu xây dựng Trung Quốc trở thành quốc gia hiện đại hóa XHCN giàu mạnh, dân chủ, văn minh, hài hòa.

Lấy xây dựng kinh tế làm trung tâm là trọng tâm của phát triển đất nước, là yêu cầu cơ bản cho thịnh vượng, phát triển và an ninh lâu dài của Đảng và đất nước. 4 nguyên tắc cơ bản là gốc rễ để xây dựng đất nước, là nền tảng chính trị cho sự sinh tồn, phát triển của Đảng và đất nước; cải cách mở cửa là con đường để phát triển đất nước lớn mạnh, là cội nguồn sức sống cho phát triển tiến bộ của Đảng và đất nước. Một trung tâm, hai điểm cơ bản là một chỉnh thể thống nhất thông suốt lẫn nhau, dựa vào nhau, không thể tách rời, không thể lệch hướng, cần phải kiên trì toàn diện, trước sau như một. Xa rời việc lấy xây dựng kinh tế làm trung tâm thì tất cả sự phát triển và tiến bộ của xã hội XHCN sẽ mất đi cơ sở vật chất; Xa rời 4 nguyên tắc cơ bản và cải cách mở cửa thì xây dựng kinh tế sẽ mất đi phương hướng và động lực.

Phát triển CNXH đặc sắc Trung Quốc, điều căn bản nhất là tất cả đều phải xuất phát từ thực tế lớn nhất, đó là giai đoạn đầu của CNXH. Trong giai đoạn chưa phát triển này, mâu thuẫn chủ yếu của xã hội là mâu thuẫn giữa nhu cầu về vật chất và văn hóa ngày càng tăng của nhân dân với sản xuất xã hội lạc hậu. Điều này quyết định đến nhiệm vụ căn bản của CNXH là giải phóng và phát triển sức sản xuất xã hội, không ngừng cải thiện đời sống nhân dân. Mấu chốt của việc Trung Quốc giải quyết mọi vấn đề là dựa vào sự phát triển của chính mình. Ba mươi năm qua, Trung Quốc vừa kiên trì tư tưởng chiến lược phát triển không dao động, nắm chắc xây

dựng kinh tế làm trung tâm, không ngừng giải phóng và phát triển sức sản xuất xã hội, không ngừng tạo ra cơ sở vật chất cho chế độ XHCN Trung Quốc, vừa kiên trì không dao động 4 nguyên tắc cơ bản, kiên trì cải cách mở cửa. Đường lối cơ bản của Đảng là phép mâu quan trọng để hưng thịnh quốc gia, xây dựng đất nước, làm cho đất nước lớn mạnh, là sự bảo đảm chính trị cho việc thực hiện phát triển khoa học, là con đường sống của Đảng và đất nước, là con đường hạnh phúc của quần chúng nhân dân. Trung Quốc cần luôn kiên trì không dao động đường lối cơ bản của Đảng, kiên định không nghi ngờ về tư tưởng, không thay đổi về hành động, quyết không đi theo con đường cũ là đóng cửa cứng nhắc, cũng quyết không đi theo con đường tà đạo thay đổi ngọn cờ, mà là kiên định không dao động đi theo con đường XHCN đặc sắc Trung Quốc.

3. Kết hợp giữa tôn trọng tinh thần sáng tạo của nhân dân với tăng cường và cải thiện sự lãnh đạo của Đảng; kiên trì cam quyền vì dân, dựa vào nhân dân, thiết thực đem lại hạnh phúc cho dân; thể hiện vai trò hạt nhân lãnh đạo của Đảng trong việc phát huy đầy đủ vai trò sáng tạo lịch sử của nhân dân.

Ba mươi năm qua, Trung Quốc kiên trì nguyên lý khoa học của Chủ nghĩa Mác, nhân dân là người sáng tạo lịch sử, đại diện chân thành cho lợi ích cơ bản của quảng đại quần chúng nhân dân Trung Quốc, dựa chắc vào dân, huy động rộng rãi tính tích cực, tính chủ động, tính sáng tạo của quần chúng nhân dân,

thu hút trí tuệ của nhân dân, tăng cường và cải thiện sự lãnh đạo của Đảng, làm cho Đảng được nhân dân tin cậy và ủng hộ, luôn luôn phát huy vai trò hạt nhân lãnh đạo, ngưng tụ lực lượng mạnh mẽ, đem lại sự bảo đảm chính trị cơ bản cho cải cách mở cửa và xây dựng hiện đại hoá XHCN.

Quần chúng nhân dân là gốc rễ của cội nguồn sức mạnh và thắng lợi của Đảng, cải cách mở cửa là sự thống nhất nội tại giữa yêu cầu của nhân dân và chủ trương của Đảng, là sự nghiệp của hơn 1 tỷ dân. Trung Quốc kiên trì tất cả vì quần chúng, tất cả dựa vào quần chúng, đến từ quần chúng, đi từ quần chúng, biến chủ trương đúng đắn của Đảng thành hành động tự giác của quần chúng, kiên trì tôn trọng quy luật phát triển của xã hội và địa vị chủ thể lịch sử của nhân dân, kiên trì phấn đấu cho lý tưởng cao cả và mưu cầu lợi ích của nhân dân, kiên trì hoàn thành các công tác của Đảng và thực hiện lợi ích của nhân dân. Trung Quốc lấy việc nhân dân ủng hộ hay không ủng hộ, tán thành hay không tán thành, vui vẻ hay không vui vẻ, đáp ứng hay không đáp ứng làm điểm xuất phát và mục đích trong xây dựng các phương châm chính sách; tất cả đều lấy việc có lợi cho phát triển sức sản xuất xã hội XHCN, có lợi cho tăng cường sức mạnh tổng hợp của nhà nước XHCN, cho nâng cao mức sống của nhân dân hay không làm tiêu chuẩn phán đoán căn bản; kiên trì câu hỏi chính trị vì dân, nhu cầu vì dân, kế hoạch vì dân...

Trung Quốc tôn trọng địa vị chủ thể của nhân dân, phát huy tinh thần sáng tạo của nhân dân, quán triệt phương châm quan trọng tôn trọng lao động, tôn trọng trí thức, tôn trọng nhân tài, tôn trọng sáng tạo, kiên trì toàn tâm toàn ý dựa vào giai cấp công nhân, phát huy tác dụng sức mạnh cơ bản của giai cấp công nhân, giai cấp nông dân và quần chúng lao động, thúc đẩy phát triển sức sản xuất của đất nước, ủng hộ các giai tầng xã hội mới phát huy vai trò là người xây dựng sự nghiệp XHCN đặc sắc Trung Quốc, làm cho toàn thể nhân dân đều tràn đầy nhiệt tình tham gia vào sự nghiệp vĩ đại cải cách mở cửa.

Trung Quốc kiên trì tôn chỉ cơ bản, toàn tâm toàn ý phục vụ nhân dân, kiên trì lập Đảng vì công, cầm quyền vì dân, thông qua phát triển cải cách đem lại hạnh phúc cho quần chúng nhân dân, thực hiện tốt, duy trì bảo vệ tốt, phát triển tốt lợi ích cơ bản của quảng đại quần chúng nhân dân.

Trung Quốc phải luôn luôn kiên trì chủ trương cùng nhịp tim, cùng hơi thở, cùng vận mệnh với quảng đại quần chúng nhân dân, thu hút tinh hoa từ trong sáng tạo thực tiễn của nhân dân, làm phong phú và hoàn thiện Đảng, làm cho ĐCS Trung Quốc luôn luôn đi trước thời đại trong tiến trình lịch sử thay đổi sâu sắc của tình hình thế giới, luôn luôn trở thành trung tâm chính của các dân tộc trên toàn quốc trong tiến trình lịch sử ứng phó với các thách thức nguy hiểm cả trong và ngoài nước, luôn luôn trở thành hạt nhân lãnh đạo kiên

cường trong tiến trình lịch sử phát triển CNXH đặc sắc Trung Quốc.

4. Kết hợp giữa kiên trì chế độ cơ bản XHCN với phát triển kinh tế thị trường, phát huy tính ưu việt của chế độ XHCN và tính hiệu quả của thị trường phân phối tài nguyên, làm cho toàn xã hội tràn đầy sức sáng tạo của phát triển, cải cách.

Ba mươi năm qua, Trung Quốc vừa kiên trì chế độ cơ bản của CNXH trong sự thay đổi sâu sắc, rộng rãi, vừa phát triển kinh tế thị trường trong điều kiện XHCN mang tính sáng tạo, làm cho hoạt động kinh tế tuân theo yêu cầu của quy luật giá trị, không ngừng giải phóng và phát triển sức sản xuất xã hội, tăng cường quốc lực tổng hợp, nâng cao mức sống của nhân dân, thực hiện tốt nhiệm vụ trung tâm là xây dựng kinh tế. Xây dựng và hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường XHCN là công hiến mang tính lịch sử của ĐCS Trung Quốc đối với chủ nghĩa Mác và CNXH.

ĐCS Trung Quốc đã dẫn dắt nhân dân thực hiện sự nghiệp XHCN, kiên trì lãnh đạo của Đảng, đảm bảo nhân dân được làm chủ, kiên trì lấy chế độ sở hữu công làm chủ thể, lấy phân phối theo lao động làm chủ thể, đồng thời phải tích cực tìm kiếm cơ chế, thể chế để nâng lực sản xuất của xã hội được giải phóng và phát triển, phát huy đầy đủ tính tích cực của phát triển xã hội; nói lỏng để năng lực cạnh tranh của lao động, tri thức, kỹ thuật, quản lý và nguồn vốn được phát triển, để dòng suối tạo ra của cải cho xã hội được lưu thông. Việc ĐCS Trung

Quốc đưa ra mô thức mục tiêu coi xác lập thể chế kinh tế thị trường XHCN là cải cách thể chế kinh tế, đã giải quyết đúng đắn vấn đề quan trọng liên quan đến toàn cục xây dựng XHCN hiện đại hóa. Trung Quốc dồn sức xây dựng và hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường XHCN, phát huy tác dụng cơ bản của thị trường trong việc bố trí và phân phối tài nguyên, thúc đẩy thành lập chế độ quyền tài sản hiện đại và chế độ doanh nghiệp hiện đại, đồng thời lại vừa chú trọng tăng cường và hoàn thiện năng lực điều tiết vĩ mô của nhà nước đối với nền kinh tế, khắc phục một số khiếm khuyết của thị trường, thúc đẩy nền kinh tế quốc dân tràn đầy sức sống, có hiệu quả và vận hành vững chắc. Trung Quốc củng cố và phát triển chế độ kinh tế công hữu một cách vững chắc, phát huy tác dụng chủ đạo của kinh tế quốc hữu, tích cực thúc đẩy tiến hành những hình thức có hiệu quả của chế độ công hữu, tăng cường sức sống, khả năng kiểm soát, sức ảnh hưởng của nền kinh tế quốc hữu, đồng thời lại vừa kiên trì khuyến khích, ủng hộ và dẫn dắt kinh tế phi công hữu phát triển, hình thành cạnh tranh bình đẳng và bổ trợ lẫn nhau thúc đẩy cục diện mới giữa các chế độ sở hữu kinh tế. Trung Quốc kiên trì và hoàn thiện việc phân phối theo lao động làm chủ thể, đồng thời tồn tại các chế độ hình thức phân phối khác, vừa khuyến khích tiến bộ, thúc đẩy phát triển, lại vừa chú trọng công bằng xã hội, phòng ngừa phân hóa lưỡng cực. Trung Quốc phải kiên trì từ đầu đến cuối phương hướng

cải cách của kinh tế thị trường XHCN, tiếp tục hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường XHCN, tiếp tục tăng cường và cải thiện hệ thống điều tiết vĩ mô, tạo ra động lực mạnh mẽ thúc đẩy phát triển kinh tế xã hội vừa tốt vừa nhanh.

5. Kết hợp giữa thúc đẩy cải cách cơ sở kinh tế với thúc đẩy cải cách thượng tầng kiến trúc, không ngừng đẩy mạnh cải cách thể chế chính trị, đưa ra sự đảm bảo về chế độ và pháp chế cho cải cách mở cửa và xây dựng hiện đại hoá XHCN.

Ba mươi năm qua, Trung Quốc vừa tích cực thúc đẩy cải cách chế độ kinh tế, vừa tích cực đẩy mạnh cải cách chế độ chính trị, phát triển chính trị dân chủ XHCN, xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN, đảm bảo nhân dân làm chủ đất nước, không ngừng thúc đẩy làm cho cơ sở kinh tế phù hợp với thượng tầng kiến trúc XHCN sức sống chính trị dân chủ XHCN càng mãnh liệt.

Trung Quốc là nhà nước XHCN chuyên chính dân chủ nhân dân, lấy liên minh công nông làm nền tảng, do giai cấp công nhân lãnh đạo. Dân chủ nhân dân là sinh mạng của CNHN, nhân dân làm chủ là hạt nhân và bản chất của chính trị dân chủ XHCN. Không có dân chủ là không có CNXH, cũng là không có hiện đại hóa XHCN. Cùng với sự phát triển của kinh tế xã hội, tính tích cực trong sự tham dự chính trị một cách phù hợp của nhân dân không ngừng được nâng cao, coi việc đảm bảo nhân dân làm chủ đất nước là căn bản, coi tăng cường sức sống của Đảng và nhà nước, huy động tính tích cực của nhân dân là mục

tiêu, không ngừng phát triển văn minh chính trị XHCN.

Trung Quốc dựa vào pháp luật tiến hành bầu cử dân chủ, quyết sách dân chủ, quản lý dân chủ, giám sát dân chủ; đảm bảo quyền được biết, quyền tham gia, quyền bày tỏ, quyền giám sát của dân; kiên trì quản lý nhà nước một cách khoa học, dân chủ và theo pháp luật; thúc đẩy khoa học hóa, dân chủ hóa quyết sách; huy động rộng rãi và tổ chức cho nhân dân quản lý công việc nhà nước và xã hội, quản lý sự nghiệp kinh tế và văn hóa theo pháp luật. Trung Quốc kiên trì xây dựng pháp luật một cách khoa học, dân chủ, xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật XHCN đặc sắc Trung Quốc, xây dựng quan niệm lý luận pháp chế XHCN; kiên trì mọi công dân đều bình đẳng trước pháp luật, tôn trọng và đảm bảo nhân quyền, thúc đẩy quản lý đất nước theo pháp luật, đi sâu cải cách chế độ tư pháp, thúc đẩy pháp chế hóa các công việc của nhà nước, duy trì và bảo vệ xã hội công bằng chính nghĩa, duy trì và bảo vệ sự thống nhất, sự tôn nghiêm và uy quyền của pháp chế XHCN. Cải cách thể chế chính trị của Trung Quốc là sự tự mình hoàn thiện và phát triển của chế độ chính trị XHCN, cần phải kiên trì con đường phát triển chính trị XHCN đặc sắc Trung Quốc, kiên trì sự lãnh đạo của Đảng, nhân dân làm chủ, trị nước theo pháp luật, kiên trì ưu thế và đặc điểm của chế độ chính trị XHCN, kiên trì xuất phát từ tình hình thực tế đất nước. Trung Quốc cần phải tiếp thu thành quả hữu ích của văn

minh chính trị của nhân loại, nhưng tuyệt đối không được áp dụng mô hình chế độ chính trị của phương Tây. Trung Quốc kiên trì trước sau như một phát triển văn minh chính trị XHCN, cải cách sâu sắc thể chế chính trị; kiên trì và hoàn thiện chế độ đại hội đại biểu nhân dân, chế độ hiệp thương chính trị và đa đảng hợp tác do ĐCS lãnh đạo, chế độ khu tự trị và chế độ tự trị của quần chúng, tăng cường mặt trận thống nhất yêu nước, thúc đẩy chế độ hóa, quy phạm hóa và trình độ hóa chính trị dân chủ XHCN, đảm bảo tốt hơn quyền làm chủ của nhân dân, củng cố và phát triển cục diện chính trị dân chủ đoàn kết, linh hoạt sinh động, ổn định hài hòa.

6. Kết hợp giữa phát triển sức sản xuất xã hội với nâng cao tố chất văn minh toàn dân tộc; thúc đẩy văn minh vật chất và văn minh tinh thần phát triển hài hòa; tự giác, chủ động thúc đẩy văn hóa đại phát triển, đại phồn vinh.

Ba mươi năm qua, Trung Quốc vừa coi trọng phát triển về vật chất và năng lực sản xuất, vừa coi trọng phát triển con người và nâng cao tố chất văn minh của toàn dân tộc; kiên trì nắm bắt văn minh vật chất và tinh thần; thực hiện kết hợp hài hòa giữa quản lý đất nước theo pháp luật và quản lý đất nước theo đức; lấy lý luận khoa học vũ trang cho nhân dân, lấy dư luận đúng đắn để dẫn dắt nhân dân, lấy đạo đức cao thượng để xây dựng con người, lấy tác phẩm ưu việt để cổ vũ con người; tập trung bồi dưỡng công dân có lý tưởng, có đạo đức, có văn hóa và có kỷ luật; không ngừng nâng cao tố chất

đạo đức, tư tưởng đạo đức và tố chất văn hoá khoa học của toàn dân tộc; đưa ra động lực tinh thần và sự ủng hộ trí lực to lớn, tạo dựng môi trường dư luận tốt đẹp đối với cải cách mở cửa và xây dựng hiện đại hóa XHCN.

CNXH đặc sắc Trung Quốc là sự nghiệp phát triển toàn diện, tiến bộ toàn diện, là sự nghiệp phát triển hài hòa, hỗ trợ lẫn nhau của văn minh vật chất và văn minh tinh thần. Nghèo về vật chất không phải là CNXH, thiếu về tinh thần cũng không phải là CNXH. Tố chất của con người là sản vật của lịch sử, đồng thời cũng gây ra ảnh hưởng to lớn cho lịch sử. *Bất kể thời điểm nào cũng không được hy sinh văn hóa tinh thần để đổi lấy sự phát triển nhất thời về kinh tế.*

Trung Quốc coi xây dựng hệ thống giá trị hạt nhân XHCN là con đường chính, xuyên suốt toàn bộ quá trình xây dựng văn minh tinh thần và giáo dục quốc dân, kiên trì dùng thành quả mới nhất Trung Quốc hoá Chủ nghĩa Mác để vũ trang cho toàn Đảng, giáo dục nhân dân; dùng lý tưởng chung XHCN đặc sắc Trung Quốc để tập hợp lực lượng; dùng tinh thần dân tộc coi chủ nghĩa yêu nước là hạt nhân và tinh thần thời đại mà đời mới sáng tạo là hạt nhân để cổ vũ cho ý chí chiến đấu; dùng quan niệm vinh nhục XHCN để xây dựng tác phong; củng cố nền tảng tư tưởng chung là đoàn kết, phấn đấu trong toàn Đảng và nhân dân các dân tộc toàn quốc. Trung Quốc tích cực kiểm tìm con đường có hiệu quả dẫn dắt trào lưu tư tưởng xã hội bằng việc sử dụng hệ thống giá trị hạt nhân XHCN, vừa tôn trọng những điểm khác biệt, bao

dung, lại vừa có đủ lực chống lại ảnh hưởng của tư tưởng xấu xa, suy đồi.

Trung Quốc dồn sức phát triển nền văn hoá XHCN hướng tới hiện đại hóa, hướng ra thế giới, hướng tới tương lai, khoa học, đại chúng, dân tộc; đi sâu cải cách thể chế văn hóa, thúc đẩy mạnh mẽ sáng tạo văn hóa, kích thích sức sáng tạo văn hóa toàn dân tộc, nâng cao sức mạnh mềm; thúc đẩy sự nghiệp và ngành nghề văn hóa không ngừng phát triển, thị trường văn hóa ngày càng phồn vinh, làm cho quyền và lợi ích cơ bản về văn hóa của nhân dân được đảm bảo tốt hơn.

Trung Quốc phải luôn luôn kiên trì phương hướng phát triển của nền văn hóa tiên tiến XHCN, tạo dựng trào lưu mới xây dựng văn hóa XHCN, tiến hành sáng tạo văn hoá trong thực tiễn vĩ đại của CNXH đặc sắc Trung Quốc, để nhân dân cùng được hưởng thành quả văn hóa, làm cho đời sống văn hóa xã hội càng phong phú và đa dạng, diện mạo tinh thần của nhân dân ngày một khởi sắc.

7. Kết hợp giữa nâng cao hiệu ích với thúc đẩy công bằng xã hội, trên cơ sở phát triển kinh tế, thực hiện quảng đại quần chúng nhân dân cùng được hưởng thành quả của cải cách phát triển, thúc đẩy xây dựng xã hội hài hòa XHCN.

Trong 30 năm qua, Trung Quốc vừa coi trọng thông qua nâng cao hiệu quả để tăng cường sức sống của xã hội, vừa coi trọng trên cơ sở phát triển kinh tế thông qua thực hiện xã hội công bằng để thúc đẩy xã hội hài hòa, kiên trì lấy con người làm gốc, với trọng điểm là giải quyết các vấn đề lợi ích mà nhân dân quan tâm nhất, có quan hệ trực tiếp

nhất, hiện thực nhất với nhân dân, tập trung phát triển sự nghiệp xã hội, tập trung hoàn thiện chế độ phân phối thu nhập, đảm bảo và cải thiện dân sinh, đi theo con đường cùng nhau giàu mạnh, nỗ lực hình thành cục diện toàn thể nhân dân đều dốc sức, đều đạt được những lợi ích mong muốn mà lại chung sống hài hòa, tạo môi trường xã hội thuận lợi cho cải cách mở cửa và hiện đại hóa XHCN.

*Thực hiện xã hội công bằng, chính nghĩa là yêu cầu nội tại của CNXH đặc sắc Trung Quốc, xử lý tốt mối quan hệ giữa hiệu quả và công bằng là bài toán lớn của CNXH đặc sắc Trung Quốc. **Coi trọng hiệu quả mới có thể tăng thêm sức sống, coi trọng công bằng mới có thể thúc đẩy hài hòa, kiên trì kết hợp hữu cơ giữa hiệu quả và công bằng thì mới có thể thể hiện tốt hơn bản chất của CNXH.***

Trung Quốc thông qua đi sâu cải cách, thực hiện chính xác các phương châm, chính sách để nỗ lực nâng cao tính tích cực của toàn xã hội thúc đẩy phát triển kinh tế và phát triển các lĩnh vực khác, thúc đẩy tối đa sức sáng tạo và sức phát triển của toàn xã hội. Đồng thời, trong giai đoạn then chốt cải cách phát triển của đất nước Trung Quốc, trong điều kiện thể chế kinh tế thay đổi sâu sắc, kết cấu xã hội biến đổi sâu sắc, cục diện lợi ích điều chỉnh sâu sắc và tư tưởng, quan niệm thay đổi sâu sắc, *Trung Quốc kết hợp giữa nâng cao hiệu quả với coi trọng hơn công bằng xã hội, tăng cường tối đa nhân tố hài hòa, giảm tối đa những nhân tố không hài hòa, không ngừng thúc đẩy nâng cao hiệu quả kinh tế, thúc đẩy xã hội hài hòa.*

Trung Quốc coi việc thực hiện tốt, bảo vệ tốt, phát triển tốt lợi ích căn bản của quảng đại quần chúng nhân dân là xuất phát điểm và là đích đến của toàn bộ các công tác của Đảng và nhà nước, kiên trì mục tiêu *phát triển vì nhân dân, phát triển dựa vào nhân dân, để nhân dân được hưởng các thành quả của phát triển*, ưu tiên phát triển giáo dục, thúc đẩy tạo công ăn việc làm, không ngừng nâng cao thu nhập của cư dân thành thị và nông thôn, đẩy nhanh xây dựng hệ thống an sinh xã hội bao trùm toàn bộ cư dân nông thôn và thành thị, đẩy nhanh phát triển sự nghiệp y tế, tăng cường quản lý xã hội một cách thiết thực, tăng cường xây dựng văn minh sinh thái, nỗ lực để cho toàn dân có chỗ để học, lao động có thu nhập, ốm đau có nơi khám bệnh, người già có nơi dưỡng lão và có nơi ở.

Trung Quốc luôn thực hiện theo yêu cầu chung là dân chủ pháp trị, công bằng chính nghĩa, chân thành tin cậy, thương yêu lẫn nhau, tràn đầy sức sống, yên ổn có trật tự, con người sống hài hòa, với thiên nhiên; đẩy mạnh phát triển sự nghiệp xã hội, thúc đẩy xã hội công bằng, chính nghĩa, nỗ lực hình thành cục diện xã hội hài hòa người người có trách nhiệm, người người đều được hưởng.

8. Kết hợp giữa kiên trì độc lập, tự chủ với tham dự vào kinh tế toàn cầu hóa, trừ tính thống nhất hai đại cục trong nước và ngoài nước, góp phần thúc đẩy sự nghiệp cao cả hòa bình và phát triển của nhân loại.

Trong 30 năm qua, Trung Quốc vừa coi trọng cao độ và kiên định bảo vệ quyền độc lập, tự chủ mà nhân dân

Trung Quốc đã phải trải qua một thời gian dài đấu tranh mới giành được, vừa kiên trì quốc sách cơ bản mở cửa ra bên ngoài, luôn đứng trên tầm cao mối liên hệ qua lại của cục diện quốc tế và cục diện trong nước để xem xét vấn đề phát triển của Trung Quốc và thế giới, suy nghĩ và đặt ra chiến lược phát triển của Trung Quốc, kiên trì chính sách ngoại giao hòa bình, độc lập, tự chủ, kiên trì đi theo con đường phát triển hòa bình, kiên trì chiến lược mở cửa cùng thắng và cùng có lợi, thúc đẩy xây dựng một thế giới hài hòa cùng phồn vinh và hòa bình lâu dài, tạo môi trường quốc tế thuận lợi để Trung Quốc phát triển, góp phần quan trọng đối với hòa bình và phát triển của thế giới.

Tiền đồ và vận mệnh của Trung Quốc hiện đại ngày một liên hệ chặt chẽ hơn với tiền đồ và vận mệnh của thế giới. Sự phát triển của Trung Quốc không thể tách rời khỏi thế giới, sự phát triển của thế giới cũng cần có Trung Quốc. *Trong thế giới ngày nay, bất kỳ quốc gia nào đóng cửa, đều không thể thành công trong xây dựng đất nước.* Trung Quốc phân tích và đánh giá toàn diện môi trường bên ngoài với xu thế thế giới đa cực hóa ngày một gia tăng, kinh tế toàn cầu hóa phát triển về chiều sâu, nắm bắt toàn bộ cơ hội và thách thức mà sự phát triển và thay đổi của thế giới ngày nay đem lại, vừa kiên trì độc lập tự chủ, vừa dũng cảm tham dự kinh tế toàn cầu hóa. Ở một đất nước XHCN đang phát triển, dân số đông như Trung Quốc, bất cứ lúc nào cũng phải kiên trì độc lập tự chủ, tự lực cánh sinh trở thành nền tảng cơ bản

của phát triển, bất cứ lúc nào cũng phải kiên trì chế độ XHCN và con đường phát triển mà nhân dân Trung Quốc đã lựa chọn, luôn đặt chủ quyền và an ninh quốc gia lên hàng đầu, kiên trì bảo vệ chủ quyền quốc gia, an ninh và lợi ích phát triển, kiên trì xử lý các vụ việc của Trung Quốc dựa vào tình hình thực tế của Trung Quốc, dựa vào sức mạnh của nhân dân, kiên trì phản đối các thế lực bên ngoài can thiệp vào công việc nội bộ.

Đối với tất cả các công việc quốc tế, đều phải xuất phát từ lợi ích căn bản của nhân dân Trung Quốc và lợi ích chung của nhân dân các nước, căn cứ vào bản chất đúng sai của bản thân sự việc để xác định lập trường và chính sách của Trung Quốc theo phương châm bình tĩnh quan sát, tỉnh táo ứng phó và tinh thần tôn trọng lẫn nhau (tìm những điểm giống nhau, bảo lưu những điểm bất đồng) để xử lý, không khuất phục trước bất kỳ sức ép nào từ bên ngoài. Đồng thời, Trung Quốc cũng sẽ triển khai giao lưu, hợp tác với tất cả các nước trên cơ sở 5 nguyên tắc chung sống hòa bình, tích cực thúc đẩy thế giới đa cực hóa, thúc đẩy quan hệ quốc tế dân chủ hóa, tôn trọng tính đa dạng của thế giới, phản đối chủ nghĩa bá quyền và chính trị cường quyền.

Trung Quốc không ngừng mở cửa, kết hợp chặt chẽ giữa "thu hút vào" và "đi ra ngoài", nghiêm túc học tập và kế thừa tất cả các thành quả văn minh của nhân loại, kiên trì phát triển cái lợi và tránh cái hại, hình thành ưu thế mới tham dự hợp tác, cạnh tranh kinh tế quốc tế trong

điều kiện kinh tế toàn cầu hóa, thúc đẩy toàn cầu hóa kinh tế phát triển lành mạnh, hướng cân bằng, cùng có lợi và cùng thắng, cùng nhau bảo vệ trái đất, thúc đẩy văn minh nhân loại phồn vinh tiến bộ. Trung Quốc cần luôn luôn giữ vững ngọn cờ hòa bình, phát triển, hợp tác, vừa tranh thủ môi trường quốc tế hòa bình để phát triển đất nước, vừa thông qua sự phát triển của đất nước để bảo đảm hòa bình thế giới.

9. Phải kết hợp giữa thúc đẩy cải cách phát triển và duy trì ổn định xã hội; kiên trì thống nhất mức độ cải cách, tốc độ phát triển và mức độ chịu đựng của xã hội; đảm bảo xã hội đoàn kết, ổn định, hài hòa.

Trong 30 năm qua, Trung Quốc với đầy mạnh cải cách phát triển, vừa xử lý đúng đắn mối quan hệ giữa cải cách phát triển và ổn định, kiên trì cải cách động lực, phát triển là mục đích, ổn định là tiền đề, coi việc không ngừng cải thiện đời sống nhân dân là điểm kết hợp quan trọng trong xử lý quan hệ giữa cải cách phát triển và ổn định, thúc đẩy cải cách phát triển trong điều kiện xã hội ổn định thông qua cải cách phát triển để thúc đẩy xã hội ổn định, luôn duy trì đại cục xã hội ổn định trong điều kiện thế giới ngày nay có sự thay đổi rộng rãi và sâu sắc, đất nước Trung Quốc hiện đại cũng đang cải cách một cách sâu rộng.

Thực hiện thống nhất cải cách, phát triển, ổn định là phương châm chỉ đạo quan trọng liên quan tới toàn cục xã hội, dựng hiện đại hóa XHCN của Trung

Quốc. Thúc đẩy hiện đại hoá XHCN không ngừng tiến lên cần phải tự giác điều chỉnh các mặt, các khâu không tương ứng trông quan hệ sản xuất với sức sản xuất, thượng tầng kiến trúc và cơ sở kinh tế. Trung Quốc vừa kiên trì mạnh dạn tìm tòi, dũng cảm sáng tạo, vừa quan sát toàn cục, tạo điểm đột phá, để trước khó sau, tuần tự tiến lên, tích lũy kinh nghiệm trong thực tiễn, không ngừng nâng cao tính khoa học trong quyết sách cải cách, tăng cường tính hài hòa trong các biện pháp cải cách, thúc đẩy thể chế kinh tế, thể chế chính trị, thể chế văn hóa, thể chế xã hội và thể chế ở các mặt khác cải cách một cách hài hòa, để cải cách có được cơ sở quần chúng sâu rộng.

Trung Quốc kịp thời tổng kết kinh nghiệm thực tiễn của cải cách, các điểm đúng phải kiên trì, các điểm chưa đúng cần nhanh chóng sửa đổi, đối với các vấn đề mới xuất hiện sẽ nhanh chóng nghiên cứu giải quyết. Đồng thời, Trung Quốc nhận thức sâu sắc rằng phát triển là đúng đắn, ổn định là nhiệm vụ quan trọng. Không có ổn định thì không thể làm được việc gì, những thành quả đã đạt được cũng có thể bị mất. Trung Quốc nắm bắt và xử lý đúng đắn các mâu thuẫn nảy sinh trong đời sống kinh tế, xã hội, tăng cường cải tiến công tác chính trị tư tưởng, kiện toàn cơ chế bảo vệ quyền lợi của quần chúng nhân dân do Đảng và nhà nước chủ đạo, kịp thời xử lý thỏa đáng những mâu thuẫn trong nội bộ nhân dân, căn cứ vào pháp luật

chống lại các hoạt động phạm pháp, cảnh giác và ngăn ngừa các hoạt động thâm nhập, phá hoại của các thế lực thù địch trong và ngoài nước, kiên trì bảo vệ xã hội ổn định và an ninh quốc gia.

Trung Quốc cần phải xuất phát từ tầm cao chiến lược là duy trì thời kỳ cơ hội chiến lược quan trọng để phát triển đất nước, giữ vững an ninh quốc gia, bảo vệ lợi ích căn bản của quảng đại nhân dân, để nắm bắt một cách toàn diện cục diện ổn định xã hội của Trung Quốc, ứng phó có hiệu quả các vấn đề và thách thức ảnh hưởng tới ổn định xã hội, đảm bảo cho nhân dân an cư lạc nghiệp, xã hội ổn định, đất nước ổn định.

10. Kết hợp thúc đẩy sự nghiệp XHCN đặc sắc Trung Quốc với thúc đẩy công trình về xây dựng Đảng; tăng cường xây dựng năng lực cầm quyền và xây dựng tính tiên tiến của Đảng; nâng cao trình độ lãnh đạo, năng lực cầm quyền và phòng chống tham nhũng, rủi ro của Đảng.

Trong 30 năm qua, Trung Quốc vừa bám sát sự nghiệp XHCN đặc sắc Trung Quốc để thúc đẩy xây dựng Đảng, vừa thông qua việc tăng cường và cải tiến công tác xây dựng Đảng để thúc đẩy sự nghiệp XHCN đặc sắc Trung Quốc, căn cứ vào sự thay đổi của tình hình thế giới, tình hình đất nước và tình hình của Đảng, xác định rõ phương vị lịch sử của Đảng, kiên trì Đảng phải quản lý Đảng, quản lý Đảng một cách nghiêm túc, kiên trì lấy tinh thần sáng tạo, cải cách để

tăng cường công tác xây dựng bản thân Đảng, không ngừng nâng cao năng lực cầm quyền của Đảng, duy trì và phát triển tính tiên tiến của Đảng, không ngừng tăng cường cơ sở giai cấp của Đảng và mở rộng cơ sở quần chúng của Đảng, không ngừng nâng cao năng lực phòng chống tham nhũng và phòng chống rủi ro, luôn duy trì mối quan hệ máu thịt giữa Đảng và quần chúng nhân dân, làm cho Đảng luôn là hạt nhân lãnh đạo kiên cường của sự nghiệp XHCN đặc sắc Trung Quốc.

Kiên trì và cải thiện sự lãnh đạo của Đảng là sự đảm bảo căn bản để sự nghiệp của Trung Quốc tiến lên thắng lợi. Cần thống nhất, hội tụ tư tưởng và lực lượng của mấy trăm triệu người, đồng tâm hiệp lực phát triển CNXH đặc sắc Trung Quốc, không có sự lãnh đạo thống nhất kiên cường của ĐCS là một điều khó có thể tưởng tượng nổi.

Trung Quốc nhận thức sâu sắc rằng tính tiên tiến của Đảng và địa vị cầm quyền của Đảng đều không phải chỉ cần làm một lần là xong và không bao giờ thay đổi, tính tiên tiến trước kia chưa chắc đã phải là tiên tiến ngày nay, tính tiên tiến ngày nay không phải là tiên tiến mãi mãi. Đảng cần gánh vác sứ mệnh lịch sử trọng đại mà lịch sử và nhân dân giao phó, cần nghiên cứu sâu sắc những vấn đề mới, tình hình mới trong công tác xây dựng bản thân, trong quá trình lãnh đạo cải cách phát triển không ngừng nhận thức chính mình, tăng cường chính mình, nâng cao chính mình.

Trung Quốc kiên trì không mệt mỏi tăng cường công tác xây dựng bản thân Đảng, thống nhất tư tưởng của toàn Đảng trong quá trình không ngừng giải phóng tư tưởng, thúc đẩy xây dựng đội ngũ cán bộ có tố chất cao trong quá trình xây dựng năng lực cầm quyền của Đảng và xây dựng tính tiên tiến của Đảng, cùng với việc tăng cường cơ sở giai cấp của Đảng, phải mở rộng cơ sở quần chúng của Đảng, cùng với quá trình kế thừa các truyền thống tốt đẹp của Đảng, cần phát huy tinh thần thời đại, làm cho Đảng luôn luôn kiên trì tính chất là đội ngũ tiên phong của giai cấp công nhân, là đội ngũ tiên phong của nhân dân Trung Quốc và dân tộc Trung Hoa, kiên trì vị trí chủ đạo của Chủ nghĩa Mác, kiên trì tôn chỉ toàn tâm toàn ý vì nhân dân phục vụ, phát huy truyền thống và tác phong tốt đẹp, không ngừng tăng cường sức sáng tạo, tính đoàn kết, sức chiến đấu.

Trung Quốc coi trọng cao độ việc nâng cao tố chất của đảng viên và đội ngũ cán bộ, làm cho quảng đại đảng viên, cán bộ kiên trì coi lợi ích của Đảng và nhân dân là hàng đầu, nhớ rõ “hai điều tất yếu”, làm cho được “sử dụng quyền lực vì dân, gắn bó với dân, mưu cầu lợi ích cho dân”.

Trung Quốc cần phải luôn kiên trì lấy tinh thần sáng tạo, cải cách để tăng cường xây dựng Đảng, coi việc xây dựng năng lực cầm quyền của Đảng và xây dựng tính tiên tiến của Đảng làm nhiệm vụ hàng đầu, kiên trì Đảng phải quản lý

Đảng quản lý Đảng một cách nghiêm túc, quán triệt yêu cầu vì dân, làm việc thực, liêm khiết, lấy kiên định lý tưởng, quan niệm làm trọng điểm tăng cường công tác xây dựng tư tưởng, coi việc xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên tố chất cao là trọng điểm tăng cường xây dựng tổ chức, coi việc duy trì quan hệ máu thịt giữa Đảng với quần chúng nhân dân là trọng điểm để tăng cường xây dựng tác phong, coi việc hoàn thiện hệ thống trưng trị và phòng chống tham nhũng là trọng điểm để tăng cường chống tham nhũng và xây dựng liêm khiết, làm cho ĐCS Trung Quốc luôn luôn là lập Đảng vì công, cầm quyền vì dân, làm việc thực, cải cách sáng tạo, gian khổ phấn đấu, liêm khiết chính trực, tràn đầy sức sống, đoàn kết hài hòa.

Trong 30 năm qua, những kinh nghiệm quý báu về xóa đói giảm nghèo, đẩy nhanh tiến trình hiện đại hóa, củng cố và phát triển CNXH mà một nước lớn XHCN đang phát triển với hơn 1 tỷ dân giành được, đã làm sáng tỏ chân lý của Chủ nghĩa Mác, là sự thắng lợi của chủ nghĩa duy vật biện chứng và chủ nghĩa duy vật lịch sử.

Trung Quốc dân số đông, nền tảng yếu kém, trình độ phát triển không cân bằng. Nhiệm vụ nặng nề và gian khổ mà Trung Quốc phải gánh vác trong quá trình thúc đẩy cải cách mở cửa và hiện đại hóa XHCN là hiếm thấy, quy mô và tính phức tạp của mâu thuẫn và vấn đề mà Trung Quốc phải đối mặt trong ổn định cải cách và phát triển rất hiếm

thấy, khó khăn và rủi ro mà Trung Quốc phải đối mặt trong quá trình tiến lên cũng rất hiếm thấy. Muốn giải quyết thỏa đáng những mâu thuẫn và vấn đề trên, muốn chiến thắng những khó khăn và rủi ro trên, cần phải nắm chắc các mặt chủ yếu của những mâu thuẫn chủ yếu trong sự đan xen chằng chịt lẫn nhau, đồng thời phải có trừu tượng nhất, hợp lý, từng bước tạo thành sức mạnh tổng hợp có lợi cho việc đột phá các mâu thuẫn chủ yếu và các mặt chủ yếu của mâu thuẫn, không ngừng nâng cao khả năng giải quyết vấn đề phức tạp, tình huống phức tạp, không ngừng thúc đẩy kinh tế xã hội phát triển.

Trong 30 năm qua, toàn bộ lý luận và thực tiễn của ĐCS Trung Quốc, tổng kết lại là sự tìm tòi và trả lời mang tính sáng tạo hàng loạt vấn đề về lý luận và thực tiễn như: Thế nào là Chủ nghĩa Mác, nhìn nhận thế nào về Chủ nghĩa Mác; thế nào là CNXH, xây dựng CNXH thế nào; xây dựng Đảng như thế nào, làm thế nào để xây dựng Đảng; thực hiện phát triển như thế nào và phát triển bằng cách nào.

Kinh nghiệm lịch sử 30 năm quy lại thành một điểm, đó là kết hợp giữa nguyên lý cơ bản của Chủ nghĩa Mác với thực tế cụ thể của Trung Quốc, đi theo con đường của chính mình, xây dựng CNXH đặc sắc Trung Quốc. Kinh nghiệm 30 năm là một tài sản cực kỳ quý báu, tất cả các đồng chí trong Đảng đều phải trân trọng và tự giác vận dụng những kinh nghiệm quý báu này.